

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛОВДИВ
ФАКУЛТЕТ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

ПРОГРАМА

ПО

ПАТОАНАТОМИЯ

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ
ФАКУЛТЕТ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

Наименование на дисциплината:

„Патоанатомия ”

Вид на дисциплината съгласно ЕДИ:

Задължителна

Ниво на обучение:

Магистър /М/

Форми на обучение:

Лекции, упражнения, самоподготовка.

Продължителност на обучение:

Два семестъра

Хорариум:

45 часа лекции, 45 часа упражнения

Помощни средства за преподаване:

Мултимедийни презентации, дискусии, демонстрации, решаване на практически задачи, наблюдаване на микро и макроскопски препарати.

Форми на оценяване:

✓ Текущо оценяване, решаване на тестове, провеждане на колоквиуми по раздели на общата и клинична патология.

Формиране на оценката:

Формира се средна текуща оценка за всеки семестър.

Аспекти при формиране на оценката:

Участие в дискусии, решаване на тестове, провеждане на колоквиуми.

Семестриален изпит:

Да /входящ тест, писмен и устен изпит/.

Държавен изпит:

Не

Водещ преподавател:

Хабилитиран преподавател от катедра „Обща и клинична патология ”.

Катедра:

Обща и клинична патология

АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Патоанатомия ” дава възможност за придобиване на знания и умения по основните патологични процеси; запознаване с теоретичните основи на възникването, растежа и развитието на туморите; задълбочено усвояване морфологията на нетуморните заболявания , както и на всички други соматични заболявания; придобиване на основни морфологични познания по всички раздели на общата и клиничната патология, които да позволят трайно усвояване на клиничните дисциплини и изграждане на задълбочена обща медицинска култура; усвояване принципите на вземане на биопсичен материал и попълването на учетните форми.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

- ✓ Придобиване на задълбочени морфологични познания върху основните патологични процеси и по всички раздели на общата и клинична патология.
- ✓ Усвояване в детайли теоретичните основи на възникването, растежа и развитието на туморите.
- ✓ Усвояване терминологията на преканцерозите, доброкачествените и злокачествените тумори.
- ✓ Усвояване принципите за вземане на биопсичен материал, попълването на учетните форми и изграждане на умения за обективно информиране на патолога за клиничната находка.
- ✓ Изграждане на висока медицинска култура.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След приключване на обучението студентите трябва да имат следните познания и умения:

- ✓ Изучаване на основните патологични процеси и структурните промени при отделните нозологични единици.
- ✓ Придобиване на задълбочени морфологични познания по всички раздели на общата и клинична патология, който да позволят трайно усвояване на клиничните дисциплини и изграждане на висока медицинска култура.

УЧЕБЕН ПЛАН

№	Дисциплини по ЕДИ	Кредит и	Изпити	часове 90			Часове по години и семестри																			
				курс III			I				II				III				IV				V			
				семестър V+VI			I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		IX		X	
		ECTS		общо	л	у	л	у	л	у	л	у	л	у	л	у	л	у	л	у	л	у	л	у		
1	Патоанатомия	5,7	VI	90	45	45									30	15	15	30								

ПРОГРАМА ЗА ЛЕКЦИИ

III курс, V семестър

№	Т Е М А	ЧАСОВЕ
1.	1. Предмет, задачи и методи на патологията. 2. Здраве, болест и смърт. 3. Основни представи за дегенеративните и адаптативни процеси в патологията.	2ч.
2.	Свърхнормно натрупване на ендогенни пигменти. Патология на междуклетъчното вещество. Фиброза. Хиалиноза. Фибриноидно набъбване и некроза. Амилоидози.	2ч.
3.	Некроза. Некробиоза. Апоптоза. Причини, механизми, клинично-морфологични форми, изход.	2ч.
4.	Нарушения в кръвообръщението. Общи и местни промени в количеството на кръвта: хиперемия, конгестия, исхемия.	2ч.
5.	Нарушения в кръвообръщението. Кръвоизливи. Тромбози. Дисеминирана интравасална коагулопатия.	2ч.
6.	Нарушения в кръвообръщението. Емболия. Шок. Нарушения в обмяната на тъканните течности: отоци, хидратация и дехидратация.	2ч.
7.	Ексудативно възпаление	2ч.
8.	Продуктивно възпаление	2ч.
9.	Патология на имунитета Реакции на свръхчувствителност.	2ч.
10.	Тумори: същност и определение; терминология и класификация.	2ч.
11.	Тумори: видове тумори; етиология и морфогенеза на туморния растеж; биологични особености на туморите.	2ч.
12.	Тумори: пренеопластични състояния; метастазиране	2ч.
13.	Патология на сърдечно-съдовата система: атеросклероза; артериална хипертония; инфаркт на миокарда.	2ч.
14.	Системни заболявания на съединителната тъкан: остър ревматизъм; инфекциозни ендокардити; lupus erythematosus disseminatus; ревматоиден артрит.	2ч.
15.	Патология на дихателната система: бронхити; белодробен емфизем; пневмонии; пневмокониози; тумори.	2ч.

ОБЩО: 30 ч.

ПРОГРАМА ЗА ЛЕКЦИИ

III курс, VI семестър

№	Т Е М А	ЧАСОВЕ
1.	Патология на храносмилателната система. Заболявания на устната кухина: на зъбите; на меките тъкани; на слюнните жлези.	2 ч.
2.	Патология на храносмилателната система. Заболявания на хранопровода (малформации, езофагити, рефлукс-езофагит, тумори). Заболявания на стомаха и дванадесетопръстника (гастрити, остри и хронични язви, тумори).	2 ч.
3.	Патология на храносмилателната система. Заболявания на черния дроб (вирусен хепатит, хроничен хепатит, цирози, тумори) и на панкреаса (остра хеморагична некроза, хронично рецидивиращ панкреатит, рак на панкреаса)	2 ч.
4.	Кръвотворна система. Анемии. Класификация. Обща морфологична характеристика. Пернициозна анемия. Левкози. Миеломна болест. Малигнени лимфоми.	2 ч.
5.	Отделителната система. Гломерулонефрити: Етиология и патогенеза; класификационни принципи, основни морфологични видове. Остър и хроничен пиелонефрит. Остра бъбречна недостатъчност. Остра тубулна некроза. Хронична бъбречна недостатъчност.	2ч.
6.	Патология на ендокринната система. Тиреоидити, Базедова болест, микседем, тумори. Захарен диабет.	2 ч.
7.	Патология на инфекциозните заболявания. Туберкулоза. Сепсис.	2 ч.
8.	Патология на мъжката и женската полова система. Болести на млечната жлеза.	1 ч.

ОБЩО: 15 ч.

ПРОГРАМА ЗА УПРАЖНЕНИЯ
III курс, V семестър

№	Т Е М А	ЧАСОВЕ
1.	1. Предмет и задачи на общата и клинична патология. 2. Основни дегенеративни и адаптивни процеси: хипертрофия, хиперплазия, атрофия и метаплазия	1ч.
2.	Вътреклетъчни натрупвания на липиди и протеини. Натрупвания на пигменти.	2ч.
3.	Увреждане на междуклетъчния матрикс. Натрупване на хиалин и фибриноид, амилоид, калциеви соли и натриеви урати	2ч.
4.	Клетъчна смърт: Апоптоза. Некроза	2ч.
5.	КОЛОКВИУМ: ДЕГЕНЕРАЦИИ И НЕКРОЗА	2ч.
6.	Нарушения в кръвообръщението. Хиперемия. Кръвоизливи. Отоци	2ч.
7.	Нарушения в кръвообръщението. Ишемия. Тромбоза. Емболия. Инфаркти	2ч.
8.	Възпаление. Ексудативно възпаление. Дифузно продуктивно възпаление	2ч.

ОБЩО: 15 ч.

ПРОГРАМА ЗА УПРАЖНЕНИЯ

III курс, VI семестър

№	Т Е М А	ЧАСОВЕ	Д А Т А
1.	Възпаление. Продуктивно грануломатозно възпаление	2ч.	
2.	Тумори. Доброкачествени и злокачествени тумори от епителен произход	2ч.	
3.	Тумори от мезенхимен произход и ембрионални тумори.	2ч.	
4.	Тумори на нервната система и пигментната тъкан	2ч.	
5.	КОЛОКВИУМ ВЪРХУ РАЗДЕЛИ „ВЪЗПАЛЕНИЕ” И ”ТУМОРИ”	2ч.	
6.	Патология на сърдечно-съдовата система. Атеросклероза. Хипертонична болест.	2ч.	
7.	Системни заболявания на съединителната тъкан. Ревматизъм. Системен лупус еритематодес. Ревматоиден артрит. Нодозен полиартериит. Инфекциозни ендокардити	2ч.	
8.	Патология на дихателната система	2ч.	
9.	Болести на зъбите и устната кухина	2ч.	
10.	Патология на храносмилателната система	2ч.	
11.	Патология на кръвотворната система и лимфната тъкан	2ч.	
12.	Патология на пикочо-отделителната система	2ч.	
13.	Патология на ендокринната система. Туберкулоза	2ч.	
14.	ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН МИКРО- И МАКРОСКОПСКИ ТЕСТ	2ч.	
15.	Секционно упражнение и повторно явяване на микро- и макроскопски тест	2ч.	

ОБЩО: 30 ч.

КОНСПЕКТ ПО ПАТОАНАТОМИЯ
за студенти по дентална медицина

1. Предмет, задачи и методи на общата патология.
2. Клетъчни увреждания: определение, етиологични фактори и механизми, класификация.
3. Абнормни натрупвания на въглехидрати и липиди в клетките.
4. Абнормни натрупвания на екзогенни пигменти и на желязосъдържащи хемоглобиногенни пигменти.
5. Абнормно натрупване на хемоглобиногенни пигменти, които не съдържат желязо. Жълтеници.
6. Увреждания на междуклетъчното вещество. Отлагания на фибриноид и хиалин.
7. Амилоидози: определение, класификация, методи на доказване, органични поражения.
8. Абнормно натрупване на калциеви соли и на соли на пикочната киселина.
9. Некроза: определение, етиология, обща морфологична характеристика. Апоптоза.
10. Некроза: видове и клинично-анатомични форми. Изход.
11. Нарушения на кръвообръщението – обща характеристика. Артериална хиперемия.
12. Венозно пълнокръвие. Остър общ венозен застой. Морфологични промени при хронична левостранна сърдечна слабост.
13. Морфологични промени при хронична сърдечна десностранна слабост. Местно венозно пълнокръвие.
14. Ишемия.
15. Кръвотечение и кръвоизливи. Плазморагия. Реологични нарушения. Стаза.
16. Тромбоза – определения и морфогенеза. Строеж на тромбите. Усложнения и еволюция. Дисеминирана интраваскуларна коагулопатия / ДИК – синдром /.
17. Емболия – определение. Класификация. Ортоградна, ретроградна и парадоксална тромбоемболия.
18. Емболия: белодробна тромбоемболия, въздушна, газова, мастна, амнионална, бактериална, туморно-клетъчна.
19. Инфаркт. Определение. Видове. Анемичен инфаркт.
20. Инфаркт. Морфогенеза на хеморагичния инфаркт. Еволюция и изход на инфарктите.
21. Шок. Определение. Етиология. Патогенеза. Видове.
22. Промени в количеството на тъканната течност – оток; дехидратация.
23. Възпаление: определение, етиология, основни белези, терминология.
24. Остро възпаление. Патогенеза и морфогенеза. Форми на остро възпаление.
25. Хронично възпаление. Продуктивно интерстициално възпаление – дифузно и грануломатозно.
26. Патология на имунния отговор: неспецифични и специфични имунни механизми. Реакции на свръхчувствителност от I и II тип.
27. Реакции на свръхчувствителност от III и IV тип.
28. Компенсаторно-приспособителни процеси: хипертрофия, атрофия, хипоплазия, агенезия, метаплазия. Регенерация.
29. Тумори. Определение, произход, обща характеристика. Наименование и класификация на туморите.
30. Етиология на туморите. Онкогенеза.
31. Строеж на туморите. Доброкачествени и злокачествени тумори – обща характеристика. Степен на диференциация и стадийност при туморите.
32. Тумори от епителен произход. Видове.
33. Тумори от мезенхимен произход. Видове.
34. Тумори и тумороподобни образувания на пигментната тъкан. Тератоми.
35. Тумори на централната нервна система. Обща характеристика. Глиални тумори.
36. Тумори произхождащи от менингите и нервните обвивки.
37. Левкоплакия, хейлит, глосит, стоматит. Ангини. Фарингит.

38. Тумори и псевдотумори в устната кухина.
39. Дегенеративни и възпалителни промени в зъбите и околозъбната тъкан: кариес; пулпит; апикален гранулом, пародонтоза.
40. Епителни кисти на челюстите – одонтогенни и неодонтогенни.
41. Одонтогенни тумори и псевдотумори на челюстта.
42. Дегенеративни и възпалителни заболявания на слюнните жлези. Тумори на слюнните жлези.
43. Гастрити, язва на стомаха и на дванадесетопръстника.
44. Тумори на хранопровода и стомаха.
45. Остър вирусен хепатит.
46. Хронични хепатити.
47. Чернодробна цироза.
48. Възпалителни заболявания и тумори на панкреаса.
49. Атеросклероза: определение, рискови фактори, патогенеза.
50. Морфология и клинично-анатомични форми на атеросклерозата.
51. Артериална хипертония.
52. Ишемична болест на сърцето: определение, морфогенеза, общ преглед на клинично-анатомичните форми на ИБС.
53. Инфаркт на миокарда. Белодробно сърце.
54. Ревматизъм. Ревматична болест на сърцето.
55. Ендокардити. Инфекциозен ендокардит.
56. Автоимунни заболявания на съединителната тъкан – системен лупус еритематозес. Ревматоиден артрит.
57. Възпалителни заболявания и тумори на носа и околоносните кухини. Заболявания на ларинкса.
58. Остра лобарна и лобуларна пневмония.
59. Хронична обструктивна белодробна болест: хроничен бронхит, бронхиектазии, белодробен емфизем.
60. Абсцес на белия дроб. Ателектаза на белия дроб. Бронхиална астма.
61. Тумори на белия дроб и плеврата.
62. Гломеруллопатии: определение, класификационен подход, основни симптоми и синдроми, методи за морфологична диагностика.
63. Гломерулонефрити: етиология и патогенеза. Обща морфологична характеристика. Изходи.
64. Остър и хроничен пиелонефрит. Изход.
65. Остра тубулна некроза. Остра и хронична бъбречна недостатъчност.
66. Анемии: класификационен подход и обща морфологична характеристика.
67. Пернициозна анемия.
68. Левкози. Хронична миелолевкоза. Хронична лимфолевкоза.
69. Остра левкоза. Миелом.
70. Болест на Ходжкин. Неходжкинови лимфоми.
71. Хиперпластични заболявания на щитовидната жлеза.
72. Тиреоидити. Тумори на щитовидната жлеза.
73. Заболявания на паращитовидните жлези.
74. Захарен диабет.
75. Заболявания на шийката и тялото на матката. Преканцерози. Тумори.
76. Тумори на млечната жлеза.
77. Възпалителни и туморни заболявания на тестисите. Хиперпластични и туморни заболявания на простатната жлеза.
78. Възпалителни заболявания на меките мозъчни обвивки. Мозъчен абсцес.
79. Първична, хематогенна и вторична туберкулоза.
80. Сепсис.

ИЗТОЧНИЦИ ЗА САМОСТОЯТЕЛНА ПОДГОТОВКА

1. „Обща патология”. Том 1 под редакцията на проф. Григор Велев, издателство „Знание” ЕООД, 1999
2. „Клинична патология”. Том 2 под редакцията на проф. Григор Велев, издателство „Знание” ЕООД, 2002
3. „Атлас по хистопатология”, проф. Христо Миленков, д-р Иванка Пеева, 1995
4. „Ръководство за практически упражнения по патологична анатомия” под редакцията на доц. Александър Георгиев, издателство "Медицина и физкултура", 1993
5. Анави Б., З. Запрянов, Ив. Михайлов, С. Начев, «Обща и клинична патология» Учебник за стоматолози, медицинско издателство «Райков», Пловдив
6. Работна тетрадка с учебен компакт диск „Практически упражнения по обща и клинична патология” под редакцията на доц. Бенямин Анави, Катедра по обща и клинична патология, МУ-Пловдив, 2011 г.

АВТОР НА ПРОГРАМАТА: проф. д-р В. Беловеждов, д.м.